

Odbor za vanjske poslove

2020/2136(INI)

4.6.2021

MIŠLJENJE

Odbora za vanjske poslove

upućeno Odboru za ustavna pitanja

o ocjeni provedbe članka 50. UEU-a
(2020/2136(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Andreas Schieder

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za vanjske poslove poziva Odbor za ustavna pitanja da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da je do pozivanja na članak 50. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) prvi put došlo u kontekstu povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije; budući da se zbog dosljednosti i transparentnosti pristupa Unije članak 50. UEU-a uglavnom pokazao svrshodnim za očuvanje integriteta pravnog poretka EU-a, jamčenje pravne jasnoće i sigurnosti za građane i poslovne subjekte te jamčenje urednog povlačenja Ujedinjene Kraljevine;
- B. budući da je jedinstvo EU-a tijekom cijelog tog procesa, a posebno bliska uključenost Parlamenta u sve aspekte povezane s provedbom članka 50. UEU-a, bila čvrsta osnova za sklapanje Sporazuma o povlačenju i pregovore o budućim odnosima;
- C. budući da se u Političkoj izjavi, kojom se uspostavlja okvir za buduće odnose Europske unije i Ujedinjene Kraljevine, utvrđuju parametri za ambiciozno, široko, duboko i fleksibilno partnerstvo i u području vanjske politike, sigurnosti i obrane te u širim područjima suradnje;
- D. budući da su uključenost i nadzor Europskog parlamenta ključni za cijeli proces jer se njima jamče transparentnost i politička odgovornost;
- E. budući da je Protokol o Irskoj / Sjevernoj Irskoj sastavni dio Sporazuma o povlačenju, koji ima službeni status Ugovora te je stoga prema međunarodnom pravu u potpunosti obvezujući; budući da je, u svjetlu trenutačnih napetosti izazvanih neispunjerenjem obveza Ujedinjene Kraljevine preuzetih u skladu s Protokolom o Irskoj / Sjevernoj Irskoj, i dalje glavna svrha Protokola zaštитiti Sporazum na Veliki petak koji je posljednjih desetljeća jamčio sigurnost i mir na irskom otoku;
 1. podsjeća da se u skladu s člankom 50. stavkom 2. UEU-a u sporazumima o povlačenju mora u obzir uzeti okvir za budući odnos države koja se povlači s Unijom;
 2. pozdravlja činjenicu da su u Sporazumu o povlačenju uključeni „posebni aranžmani koji se odnose na vanjsko djelovanje Unije“ prema kojima je Ujedinjena Kraljevina tijekom prijelaznog razdoblja bila dužna poštovati obveze koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma koje je sklopila Unija u pogledu provedbe restriktivnih mjera Unije koje su bile na snazi ili donesene tijekom prijelaznog razdoblja, pružanja potpore izjavama i stajalištima EU-a u trećim zemljama i pri međunarodnim organizacijama te sudjelovanja, ovisno o slučaju, u vojnim operacijama EU-a i civilnim misijama uspostavljenima u okviru zajedničke i sigurnosne obrambene politike (ZSOP), ali bez vodeće uloge u sklopu Okvirnog sporazuma o sudjelovanju; ističe da su ti aranžmani uspostavljeni kako bi se tijekom prijelaznog razdoblja izbjeglo narušavanje sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine u okviru te politike;
 3. primjećuje da Sporazum o povlačenju sadrži odredbu o mogućnosti postizanja prijevremenog sporazuma o budućem odnosu EU-a i Ujedinjene Kraljevine u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike i ZSOP-a;

4. žali zbog toga što, unatoč tome što bi takav sporazum, koji bi se temeljio na zajedničkim vrijednostima i tako doprinosio promicanju mira i ojačao globalni poredak utemeljen na pravilima, bio u obostranom interesu, strane nisu mogle iskoristiti tu mogućnost zbog nevoljkosti vlade Ujedinjene Kraljevine da pregovara o suradnji u području vanjske i sigurnosne politike;
5. podsjeća da je okvir za budući odnos EU-a i Ujedinjene Kraljevine utvrđen u Političkoj izjavi priloženoj Sporazumu o povlačenju, koja uključuje jasne odredbe koje su obje strane utvrdile u pogledu suradnje u području vanjske politike, sigurnosti i obrane;
6. žali zbog činjenice da je zbog pravno neobvezujuće prirode Političke izjave Ujedinjena Kraljevina imala pravnu osnovu da ne surađuje u pogledu ključnih dijelova njezina sadržaja, posebno onih koji se odnose na vanjsku i sigurnosnu politiku, koji stoga nisu bili dio pregovora;
7. ističe da bi, iako Politička izjava nije poštovana i nije postignut dogovor o vanjskoj politici i obrani, obje strane trebale i dalje surađivati u području vanjske politike promicanjem demokracije, mira i vladavine prava, ljudske sigurnosti i globalne stabilnosti, zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda, borbe protiv klimatskih promjena, zaštite prava žena i pripadnika skupine LGBTQI+ te razoružanja i neširenja oružja i naglašava da će se na temelju obveza iz Političke izjave kojom se uspostavlja okvir za buduće odnose Europske unije i Ujedinjene Kraljevine, što brže moći sklopiti sporazum o suradnji u području vanjske politike te sigurnosne i obrambene politike, na primjer po uzoru na sporazume o strateškom partnerstvu koji su već sklopljeni s Kanadom i Japanom;
8. duboko je zabrinut zbog nedavnih odluka koje je Ujedinjena Kraljevina jednostrano donijela i koje su u suprotnosti s potpunom provedbom Sporazuma o povlačenju i Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj na koju su se obje strane obvezale; podržava mјere koje je poduzela Komisija i poziva Ujedinjenu Kraljevinu da se brzo vrati pristupu koji se temelji na suradnji i dobroj vjeri;
9. podsjeća da je Sporazumom o povlačenju predviđeno da se o aranžmanima za njegovu provedbu u praksi može raspravljati u Zajedničkom odboru te da je EU već pokazao fleksibilnost u odobravanju razdoblja odgode, kao i da će svjesno i jednostrano kršenje preuzetih obveza imati posljedice;
10. smatra da okvir za budući odnos između države članice koja se povlači i Unije, kako bi poslužio kao osnova za sporazum o povlačenju, u budućnosti mora biti nedvosmislen, neopoziv i obvezujući za pregovore o budućem odnosu nakon stupanja na snagu relevantnog sporazuma o povlačenju;
11. ponovno ističe važnost parlamentarnog nadzora u svim fazama toga procesa; ističe važnost ključne uloge Europskog parlamenta u postupku povlačenja; u tom pogledu ističe važnost pune primjene članka 218. stavka 10. UFEU-a u vezi s ovlastima Parlamenta u pogledu povlačenja, u kojem se navodi da Europski parlament mora biti obavještavan u svim fazama postupka pregovora između Unije i trećih zemalja; naglašava da Komisija Parlament mora obavještavati na istoj razini kao i Vijeće;
12. ističe da je tijekom provedbe članka 50. došlo do brojnih poremećaja i visoke razine

geopolitičke nesigurnosti; u tom pogledu poziva Komisiju da u okvir za eventualna povlačenja uključi pravne i obvezujuće mehanizme kako bi se izbjegli takvi poremećaji.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Anna Bonfrisco, Reinhard Büttikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Tanja Fajon, Anna Fotyga, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Karol Karski, Dietmar Köster, Stelios Kouloglou, Maximilian Krah, Andrius Kubilius, İlhan Kyuchyuk, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Antonio López-Istúriz White, Claudiu Manda, Lukas Mandl, Thierry Mariani, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Jérôme Rivière, María Soraya Rodríguez Ramos, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Idoia Villanueva Ruiz, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Željana Zovko
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Assita Kanko, Andrey Kovatchev, Paulo Rangel, Mick Wallace

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

56	+
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi
PPE	Ilexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Andrey Kovatchev, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Paulo Rangel, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, İlhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Claudiu Manda, Sven Mikser, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Sergei Stanishev
The Left	Stelios Kouloglou, Idoia Villanueva Ruiz, Mick Wallace
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Reinhard Bütkofer, Jordi Solé, Tineke Strik, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Salima Yenbou

3	-
ECR	Charlie Weimers
ID	Harald Vilimsky
NI	Kostas Papadakis

11	0
ECR	Anna Fotyga, Assita Kanko, Karol Karski, Jacek Saryusz-Wolski, Witold Jan Waszczykowski
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Maximilian Krah, Thierry Mariani, Jérôme Rivière
The Left	Manu Pineda

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani